

NAVODILA ZA DELO PETEK 3.4.2020

Pozdravljeni, tudi ta teden ste dobili navodila za samostojno delo doma. Upam, da vam je do sedaj šlo dobro. Če sem kdaj nejasna pri dajanju kakšnih navodil, mi kar napišite, me opomnite. Trudim se, da bi mi to kar najbolj uspevalo. Predvsem je pri takšnem delu na daljavo, ko ne morete dobiti takojšnje povratne informacije, ko me ni zraven, pomembno to, da se **kar najbolj potrudite, dosledno upoštevate navodila in ste natančni**. Upam, da vestno in natančno izpolnujete naloge, da mi boste lahko pokazali svoje znanje in napredek, ko se spet vidimo. Če pa ima kdo od vas ali vaših staršev kakšno vprašanje, stisko, dilemo ali karkoli, me lahko povprašate, poveste... preko e-maila ali preko e-asistenta. Zdaj pa preidimo k delu.

Gremo na novo poglavje – 7. ČUTILA in potrebuješ Aktivni delovni zvezek 2

Čutilo za vid

1. Natančno preberi snov v učbeniku od str. 76 – 79
2. Poglej filmčke na spletni strani <https://www.irokusplus.si/> Biologija 8, 7. poglavje/0., 1., 2., 3.
3. Reši delovni zvezek str. 6, 7, 8/3. in 4. a,b – pomagaj si z učbenikom.

ZANIMIVOST

Risanka

Nekoč je bilo življenje: Možgani in živčevje <https://www.youtube.com/watch?v=RjKT72my66c>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZePpnCMUulY> – Nekoč je bilo življenje: Nevroni

<https://www.youtube.com/watch?v=PUeQA3LfU6w> – Nekoč je bilo življenje: Kosti, mišice in maščoba

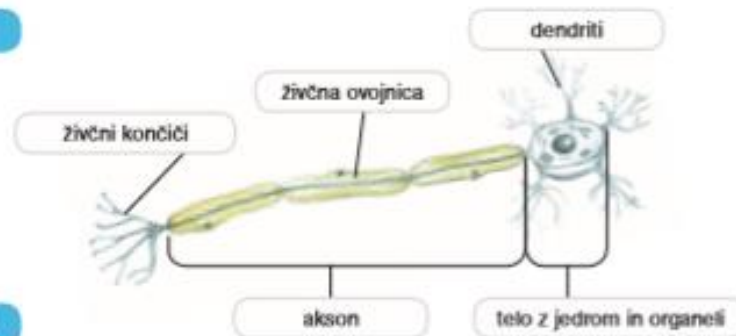
<https://www.youtube.com/watch?v=W0UZrSBzMTA> – Ugriznimo znanost: Kako deluje oko

Rešitve

Preglej, če imaš pravilno rešene naloge o živčevju v delovnem zvezku.

6 Zaznavam, odgovorim

Naloga 1

Naloga 2

Čutilna živčna celica
Gibalna živčna celica
Povezovalna živčna celica

Naloga 3

Naloga 4

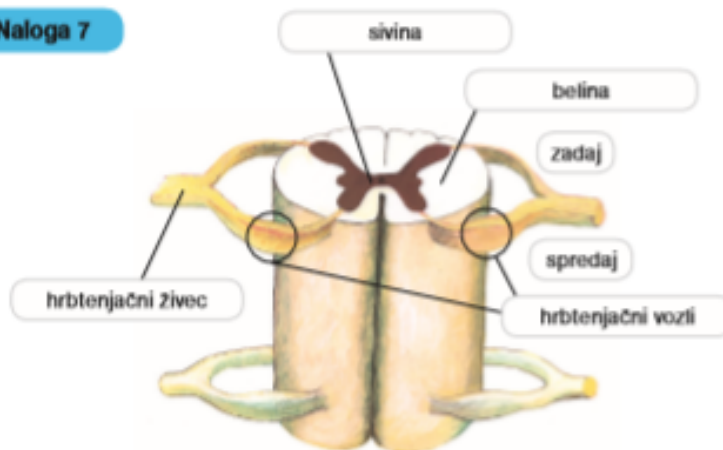
1. Veliki možgani: uravnavanje centrov zavesti, obdelava informacij iz čutil, koordinacija skeletnih mišic.
2. Mali možgani: nadzor ravnotežja, usklajevanje gibov, usklajevanje sporočil iz mišic in čutil.
3. Možgansko deblo: nadzor dihanja, bitja srca in dejavnosti nekaterih organov.

Naloga 5

Veliki možgani – C, D
Mali možgani – B
Možgansko deblo – A

Naloga 6

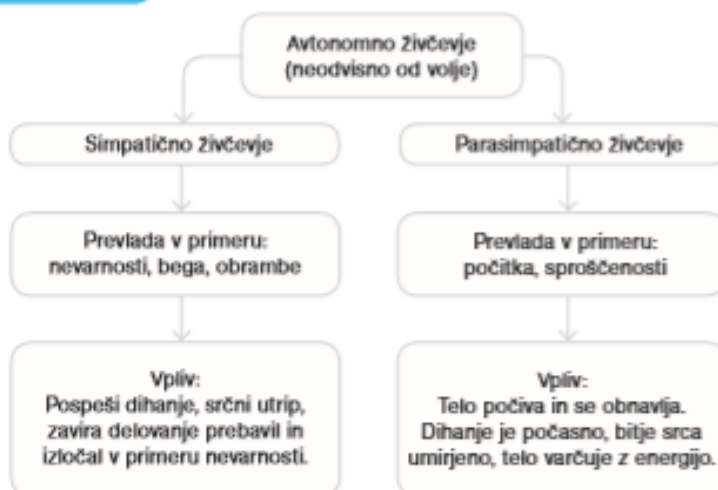
- Naguban list papirja zavzame manjšo površino kot list, ki ni naguban.
- Večja nagubanost omogoča večjo površino možganov v omejeni prostornini lobanje.
- Prostornina in teža možganov ne pogojujeta uspešnosti in inteligence. Pomembno je delovanje možganov, sposobnost učenja, pomnjenja, sklepanja in povezovanja informacij.

Naloga 7**Naloga 8**

1. kanalu
2. vretenč
3. možgani
4. oddaljenimi deli
5. živčnih celic
6. centre
7. refleksno

Naloga 9

1. obkrajni/periferni živci
2. osrednjim/centralnim živčevjem
3. delovanje skeletnih/prečno progastih mišic
4. somatsko/telesno
5. samodejno/neodvisno
6. avtonomno/samodejno/vegetativno

Naloga 10

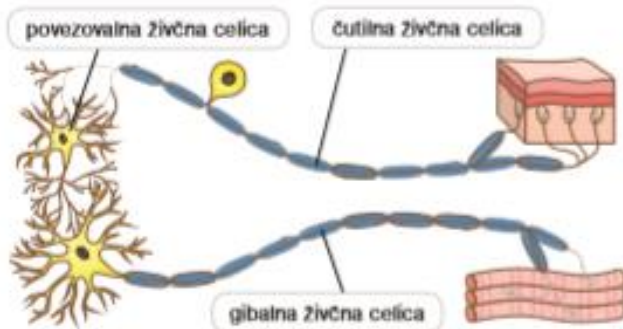
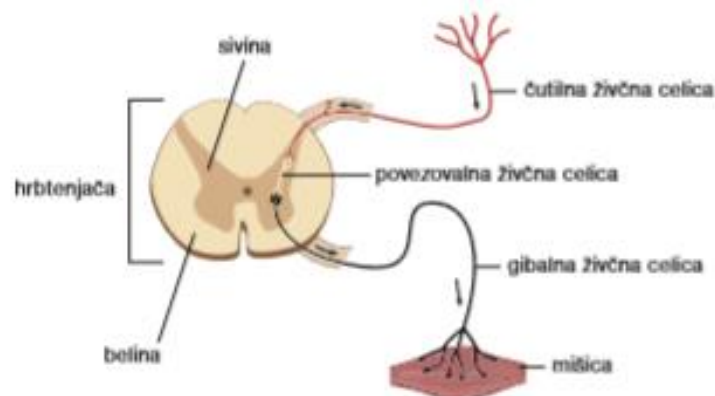
Naloga 12

a) Beg

	Simpatično živčevje	Parasimpatično živčevje
Bitje srca	pospešuje	umirja
Dihanje	pospešuje	upočasnjuje
Prečno progaste mišice	pospešuje	sprošča
Prebavila	zavira	pospešuje
Izločala	zavira	pospešuje
Potenje	pospešuje	zavira

b) Poštar se umiri, srce bije počasneje, dihanje se upočasnjuje.

Prevladuje parasimpatično živčevje.

c) Pri aktivnosti, kjer sta potrebna hiter odziv in prilagoditev, prevlada simpatično živčevje.Ko smo sproščeni in se počutimo varne, prevlada parasimpatično živčevje.**Naloga 13****Naloga 14**

Posebnost refleksnega loka je, da na dražljaj reagiramo, ne da bi ukaz za reakcijo prišel iz možganov. Refleksni lok teče od mesta zaznave do hrbtenjače in nato v mišico, ki se odzove.

Naloga 15

- a) Živčni končiči v koži zaznajo bolečino. Vzburjenje potuje po čutilni živčni celici do povezovalnih živčnih celic v hrbtenjači, od tam pa informacija za refleksni odziv potuje po gibalnih živčnih celicah do mišic, ki roko odmaknejo.
- b) Čutnice v očesu zaznajo premikanje v vidnem polju. Vzburjenje se prevede po čutilni živčni celici do povezovalnih živčnih celic v hrbtenjači, od tam pa informacija za refleksni odziv potuje po gibalnih živčnih celicah do mišic v vekli, ki veko zaprejo.

Naloga 16

Refleksni odziv je:

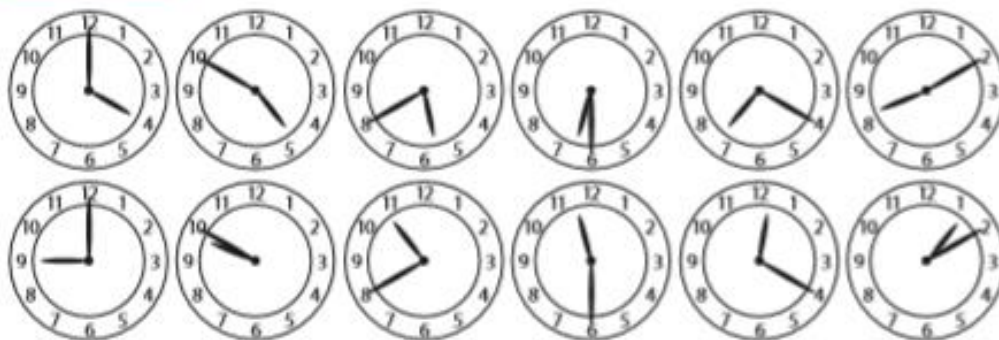
- a) kihanje
c) drgetanje
e) zožitev zenice v temi
f) naježenje dlak
g) dojenčkov jok
i) dojenčkov oprijem prsta

Naloga 19

- Vsaka telesna celica ima 23 parov kromosomov (46 kromosomov).
- Spolne celice nastajajo z mejotsko delitvijo.
- Prva menstruacija se imenuje menarha.

Naloga 20

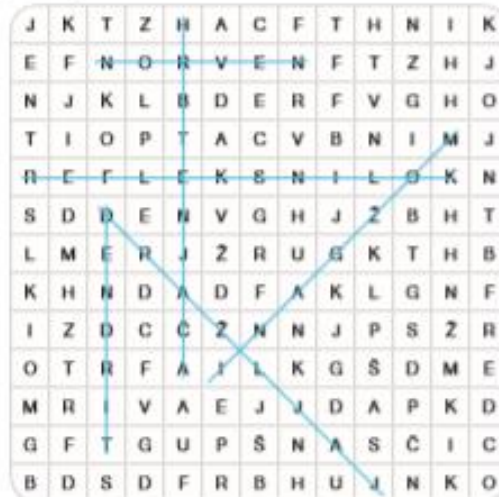
DRAŽLJAJ
ŽIVEC
MOŽGANI
HRBTENJAČA
LEKSIKON (vsiljivka)
AKSON
REFLEKS

Naloga 21**Naloga 22**

SOMATSKO ŽIVČEVJE

Naloga 23

- a) nevron
- b) možgani
- c) refleksni lok
- d) dendrit
- e) dražljaj
- f) hrbtenjača

Naloga 24

- Kava: kofein deluje poživljajoče, izboljša koncentracijo, ohranja nas budne.
- Alkohole pijače: alkohol v prevelikih količinah vpliva na zaznavo, ravnotežje in govor. Razgradnja alkohola obremeni telo, saj je alkohol za človeški organizem strup. Po pitju se počutimo slabo, imamo glavobol in smo dehidrirani.
- Tobak: nikotin deluje poživljajoče, vendar tobačni dim vsebuje strupene in rakotvorne snovi. Povzroča bolezni srca in pljuč ter pljučnega raka.

Da, te snovi uvrščamo med droge, saj od njih postanemo odvisni. So psihoaktivne in vplivajo na človekovo duševnost.

Naloga 26**a) Multipla skleroza**

1. Osrednje živčevje.
2. Točen vzrok bolezni še ni znan, najverjetneje gre za napake v delovanju imunskega sistema, ki uničuje lastne celice.
3. Okvare vida in sluha, izguba ravnotežja, okvare spodnjih in zgornjih okončin, težave z razmišljanjem.
4. Bolezen ni ozdravljiva. Pri lajšanju težav pomaga rehabilitacija, gibanje.

b) Epilepsija

1. Osrednje živčevje.
2. Napake v delovanju živčevja zaradi genetskih napak in okvar; v starosti je posledica žilnih bolezni.
3. Nepravilnosti v delovanju živčevja privedejo do epileptičnega napada.
4. Zdravila, zdrav način življenja, izogibanje stresu, počitek.

c) Demenca

1. Osrednje živčevje.
2. Bolezen pogosto nastopi s starostjo, ko živčne celice propadajo. Največkrat jo sproži alzheimerjeva bolezen, redko hormonske motnje in žilne bolezni.
3. Prizadeti so možgani (spomin, mišljenje, orientacija, razumevanje).
4. Bolezen ves čas napreduje, z zdravlili jo lahko zgolj upočasnimo (če je diagnosticirana v zgodnji fazi).

d) Parkinsonova bolezen

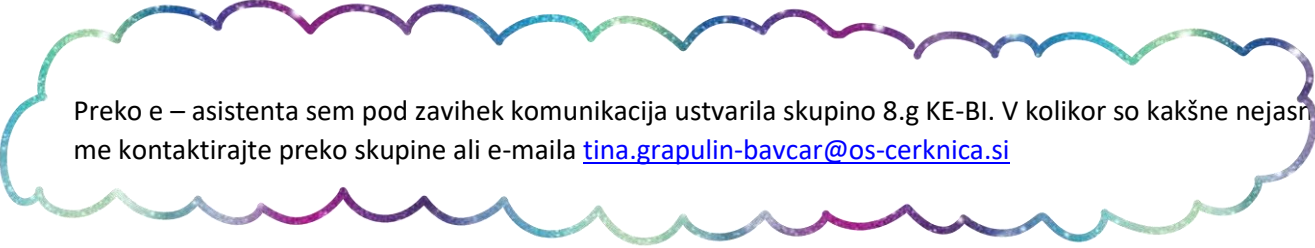
1. Osrednje živčevje.
2. Dedne mutacije, redkeje poškodbe.
3. Poškodba živčnih vozlov (oslabljeno gibanje, razmišljanje in dojetanje).
4. Bolezen omili medicinsko zdravljenje.

Naloga 27

Mesto prekinitev hrbtenjače		Posledice
	Moždansko deblo	Smrt zaradi odpovedi življenjsko pomembnih funkcij.
	Vratni del	Ohranitev in neobčutljivost rok in nog.
	Ledveni del	Ohranitev in neobčutljivost nog.
	Kržišnica	Izguba nadzora nad izločanjem urina in blata.

Izberi pravilni odgovor

1. B, D, E, F 2. B, C, D, E, F 3. B – A – E – C – D 4. B 5. A 6. B 7. A, B, D

Preko e – asistenta sem pod zavihek komunikacija ustvarila skupino 8.g KE-BI. V kolikor so kakšne nejasnosti me kontaktirajte preko skupine ali e-maila tina.grapulin-bavcar@os-cerknica.si

Želim ti lep in zdrav dan, potrudi se, navodila in naloge vzemi resno in odgovorno in jih natančno opravi.

učiteljica Tina